

**КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО
АДМІНІСТРУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ
БІЗНЕСОМ**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ТА БІЗНЕСУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан

_____ доц. А. В. Стасишин
(підпис)

“28” серпня 2020 р.

**РОБОЧА
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВИ ТА
БІЗНЕСУ**

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування; 07 Управління та адміністрування; 28 Публічне управління та адміністрування
Спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування ; 071 Облік і оподаткування; 072 Фінанси, банківська справа та страхування;

освітній ступінь: бакалавр

форма навчання: денна

ЛЬВІВ 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Соціальна відповідальність держави та бізнесу» - циклу вибіркових навчальних дисциплін для студентів галузей знань: 07 Управління та адміністрування; 07 Управління та адміністрування; 28 Публічне управління та адміністрування. Спеціальностей: 281 Публічне управління та адміністрування ; 071 Облік і оподаткування; 072 Фінанси, банківська справа та страхування;

“28” серпня 2020 р., 26 с.

Розробники: Бобко Л.О. – доцент кафедри публічного адміністрування та управління бізнесом, кандидат педагогічних наук, доцент.

Розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри публічного адміністрування та управління бізнесом

Протокол № 1 від “28” серпня 2020 р.

В.о. завідувача кафедри _____ Комарницька Г.О.
(підпис)

Розглянуто та ухвалено Вченою радою факультету управління фінансами та бізнесу
Протокол № 1 від “28 ” серпня 2020 р.

© Бобко Л.О., 2020 рік
© ЛНУ імені Івана Франка, 2020 рік

РОЗДІЛИ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ

РОЗДІЛ 1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

РОЗДІЛ 2. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗДІЛ 3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗДІЛ 4. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗДІЛ 5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

РОЗДІЛ 6. ГРАФІК РОЗПОДІЛУ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ

РОЗДІЛ 7. КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

7.1 Календарно-тематичний план лекційних занять

7.2 Календарно-тематичний план семінарських (практичних, лабораторних) занять, заліків по модулях, контрольних робіт

7.3 Графік консультацій

РОЗДІЛ 8. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

РОЗДІЛ 9. МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

9.1 Таблиця оцінювання (визначення рейтингу) навчальної діяльності студентів

9.2 Система нарахування рейтингових балів та критерії оцінювання знань студентів

9.3 Шкала оцінювання успішності студентів за результатами підсумкового контролю

РОЗДІЛ 10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗДІЛ 11. МЕТОДИКИ АКТИВІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ

РОЗДІЛ 12. РЕСУРСИ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

РОЗДІЛ 13. ЗМІНИ І ДОПОВНЕННЯ ДО РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ

РОЗДІЛ 1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Загострення трансформаційних суперечностей під впливом дії глобалізаційних та інтеграційних процесів актуалізували необхідність формування нової парадигми суспільного розвитку, в якій завдання досягнення кількісного зростання поступається місцем завданню забезпечення сталого еколого-соціально-економічного розвитку в межах світового господарства. Цілі та завдання парадигми сталого розвитку найбільш ефективно можуть бути реалізовані в межах стратегії соціальної відповідальності (СВ), яка є добровільною ініціативою організацій щодо дотримання етичних норм у сфері соціальної взаємодії та прийняття на себе відповідальності за вплив на навколишнє середовище, партнерів, споживачів, працівників, громади тощо. Стратегія соціальної відповідальності організації базується на врахуванні економічних, правових, етичних очікувань різних заінтересованих груп з метою підвищення власної конкурентоспроможності на основі мінімізації можливих конфліктів інтересів та ризиків. У такому контексті СВ виступає як місія розвитку організації, що може бути реалізована як комплекс стратегічних підходів, процедур та програм, які є інтегрованими у процеси прийняття управлінських рішень на всіх рівнях та відображають відповідальність організації за результати і майбутні наслідки її діяльності.

Основою реалізації стратегії СВ є взаємодія між урядовими, діловими та громадськими структурами, ефективність якої визначається рівнем розвитку інституційного забезпечення та формуванням корпоративної соціальної відповідальності як особистісної якості фахівців, котрі приймають рішення.

Навчальна дисципліна «Соціальна відповідальність держави та бізнесу» має ознайомити майбутніх фахівців із загальними закономірностями взаємодії бізнесу і суспільства, з основами їхнього використання в управлінні організаціями.

Актуальність вивчення дисципліни «Соціальна відповідальність держави та бізнесу» в Україні посилюється тією обставиною, що соціально-відповідальна поведінка основних суб'єктів суспільства – державних та місцевих органів влади, корпоративних структур, громадських організацій, громадян є гарантією сталого економічного та соціального розвитку.

Предмет навчальної дисципліни

Предметом навчальної дисципліни є теоретико-методологічні, організаційно-економічні та практичні аспекти формування і розвитку соціальної відповідальності.

Мета навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни полягає у формуванні у студентів фундаментальних знань теорії та практики соціальної відповідальності з позиції сучасних стандартів соціальної політики, соціальної звітності, етики бізнесу й прав людини в умовах інтеграції концепції стійкого розвитку і набуття ними відповідних професійних компетенцій, що забезпечують формування соціально-відповідальної поведінки.

Основні завдання

Завданням дисципліни є вивчення теоретичних положень і практики взаємодії держави, бізнесу, суспільства та людини у сфері соціальної відповідальності як умови стійкого розвитку суспільства.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі

Дисципліна вивчається після навчальних дисциплін «Вступ до фаху», «Організація та управління бізнесом», та передують вивченню навчальних дисциплін «Менеджмент», «Теорія і практика публічного управління та адміністрування», «Комунікації в публічному адмініструванні» тощо.

Вимоги до знань і умінь

За умови успішного виконання вимог щодо опанування науки студент набуде компетентностей:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності : здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями;

- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;
- здатність бути критичним і самокритичним;
- здатність до адаптації та дії в новій ситуації;
- здатність працювати в команді;
- здатність планувати та управляти часом;
- вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- навички міжособистісної взаємодії ;

Фахові компетентності :

- здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів;
- здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів;
- здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки;
- здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ;
- здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій;
- здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності;
- здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати;
- здатність впроваджувати інноваційні технології;
- здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування;
- здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування;

а) знати:

- концептуальні основи розвитку соціальної відповідальності; сутність, види, категорії, еволюцію, концепції, моделі та рівні соціальної відповідальності;
- особливості соціальної відповідальності різних суб'єктів соціального розвитку;
- місце соціальної відповідальності в управлінні організацією; -нормативно-правові засади розвитку соціальної відповідальності;
- моделі корпоративної соціальної відповідальності і становлення різних типів корпоративної культури;
- критерії, показники та методика оцінювання соціальної відповідальності;
- особливості вияву соціальної відповідальності бізнесу в українських реаліях;
- сутність соціальних інвестицій як форми вияву корпоративної відповідальності роботодавців;
- сутність, складові та пріоритети розвитку соціально відповідальної політики управління персоналом;

- екологічні аспекти соціальної відповідальності та їх нормативно-правове регулювання;
- зміст, структуру і вимоги міжнародних стандартів звітності, особливості соціальної звітності в Україні.
- вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави;

б) уміти:

- застосовувати набуті знання з проблематики соціальної відповідальності при аналізі наявного стану соціально-економічних реалій сучасного світу й перспектив його розвитку;
- досліджувати соціальні явища, використовувати теорію та практику соціальної відповідальності, аналізувати основні процеси та явища зовнішнього та внутрішнього світу людини;
- опрацьовувати різноманітні джерела інформації, формувати власну точку зору, робити висновки, приймати рішення;
- творчо використовувати знання з проблематики соціальної відповідальності у своїй практичній та духовній життєдіяльності, грамотно формувати та формулювати власну думку з будь-яких світоглядних питань, впевнено й аргументовано захищати власну позицію;
- збирати й оцінювати інформацію з корпоративної соціальної відповідальності для прийняття рішень і формування пропозицій до програм розвитку організації;
- ідентифікувати, аналізувати і ранжувати очікування зацікавлених сторін організації з позицій концепції корпоративної соціальної відповідальності;
- формувати ефективну взаємодію роботодавців з персоналом на засадах соціальної відповідальності;
- формувати відносини підприємства із зовнішніми організаціями на засадах корпоративної соціальної відповідальності;
- визначати напрями активізації індивідуальної та колективної екологічної відповідальності;
- посилювати соціальну відповідальність суб'єктів суспільного розвитку через соціальне партнерство;
- здійснювати моніторинг та оцінювати ефективність корпоративної соціальної відповідальності;
- аналізувати соціальну звітність організації і готувати необхідну інформацію для її формування;
- узагальнювати матеріали аналізу для формування пропозицій щодо удосконалення програм корпоративної соціальної відповідальності;
- розвивати корпоративну соціальну відповідальність як чинник підвищення конкурентоспроможності;
- застосовувати основні принципи прийняття етичних управлінських рішень.

Опанування навчальною дисципліною повинно забезпечувати необхідний рівень сформованості вмінь:

Назва рівня сформованості вміння	Зміст критерію рівня сформованості вміння
1. Репродуктивний	Вміння відтворювати знання, передбачені даною програмою
2. Алгоритмічний	Вміння використовувати знання в практичній діяльності при розв'язуванні типових ситуацій
3. Творчий	Здійснювати евристичний пошук і використовувати знання для розв'язання нестандартних завдань та проблемних ситуацій

Навчальна програма складена на 4 кредити.

Форми контролю – проміжний модульний контроль, залік.

РОЗДІЛ 2. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВИ ТА БІЗНЕСУ»

Характеристика навчальної дисципліни							
Галузь знань: 07 Управління та адміністрування; 07 Управління та адміністрування; 28 Публічне управління та адміністрування				Цикл дисциплін за навчальним планом: Цикл вибіркових навчальних дисциплін			
Код та назва спеціальності: 071 Облік і оподаткування; 072 Фінанси, банківська справа та страхування; 281 Публічне управління та адміністрування				Освітній ступінь: бакалавр			
Курс: 2 Семестр: 4				Методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота, ІНДЗ (творчі завдання), робота в бібліотеці, Інтернеті, захист реферативних робіт, складання схем, таблиць тощо.			
Кількість кредитів ECTS	Кількість годин	Кількість аудиторних годин	Лекції	Семінари, практичні, лабораторні	Заліки по модулях (контрольні роботи)	Самостійна робота студента (СРС)	Індивідуальна робота студента (ІР)
4	120	48	32	16	2	48	24
Кількість тижневих годин		Кількість змістових модулів (тем)		Кількість заліків по модулях/контрольних робіт		Вид контролю	
3		16		1		ПМК, залік	

РОЗДІЛ 3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер теми	Назва теми
Тема 1.	Соціальна відповідальність як чинник сталого розвитку.
Тема 2.	Соціальна відповідальність людини та держави
Тема 3.	Корпоративна соціальна відповідальність: організаційно-правове забезпечення
Тема 4.	Соціальна відповідальність в системі стратегічного управління організацією
Тема 5.	Соціальна відповідальність у сфері формування та розвитку персоналу
Тема 6.	Соціальна відповідальність у сфері компенсаційної політики
Тема 7.	Соціальна відповідальність у сфері кадрової безпеки
Тема 8.	Корпоративна культура соціально відповідальної організації
Тема 9.	Соціальна відповідальна взаємодія бізнесу із зовнішніми заінтересованими сторонами
Тема 10.	Моніторинг корпоративної соціальної відповідальності, соціальна звітність та аудит
Тема 11.	Соціальна відповідальність у сфері зайнятості
Тема 12.	Соціальне інвестування
Тема 13.	Екологічний напрям соціальної відповідальності
Тема 14.	Соціальне партнерство як інститут формування та розвитку соціальної відповідальності
Тема 15.	Ефективність соціальної відповідальності
Тема 16.	Стратегічні напрямки розвитку соціальної відповідальності в Україні

РОЗДІЛ 4. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Соціальна відповідальність як чинник сталого розвитку

Наукові підходи до визначення сутності соціальної відповідальності. Соціальна відповідальність у системі сталого розвитку. Суб'єкти та ступені соціальної відповідальності. Види і моделі соціальної відповідальності. Соціальна відповідальність як засіб збалансування людського, економічного, соціального та економічного розвитку.

Тема 2. Соціальна відповідальність людини та держави

Соціально відповідальна взаємодія держави, бізнесу та інститутів громадянського суспільства. Сутність і складники соціальної відповідальності людини, її значення в забезпеченні стійкої позитивної динаміки. Розвиток соціальної відповідальності інститутів громадянського суспільства. Соціальна держава як провідний суб'єкт соціальної відповідальності

Тема 3. Корпоративна соціальна відповідальність: організаційно-правове забезпечення

Сутність і значення корпоративної соціальної відповідальності. Інституціональне забезпечення соціальної відповідальності: міжнародний формат і проблеми вітчизняної практики. Організаційно-управлінські механізми імплементації КСВ у систему управління організацією. Структурні підрозділи організацій з розвитку сфери КСВ. Статус, основні функції, кваліфікація, типові обов'язки, профіль професійної компетентності менеджера з КСВ в організаціях. Міжнародні стандарти та їх роль у процесі інтеграції соціально відповідальної поведінки в організацію.

Тема 4. Соціальна відповідальність в системі стратегічного управління організацією

Комплексна модель управління соціальною відповідальністю організації. Взаємозв'язок соціально відповідальної поведінки і стратегії розвитку організації. КСВ у стратегічному управлінні людськими ресурсами. Узгодження інноваційної політики організації з принципами соціальної відповідальності. КСВ як засіб управління організаційними змінами. Корпоративна соціальна відповідальність як інструмент формування позитивного іміджу та ділової репутації компанії.

Тема 5. Соціальна відповідальність у сфері формування та розвитку персоналу

Соціальна відповідальність підприємства у процесі професійного добору персоналу. Працевлаштування та адаптація нових працівників на засадах соціальної відповідальності. Особистісний та професійний розвиток персоналу в контексті формування соціально відповідального бізнесу. Додержання етичних принципів під час звільнення працівників. Підтримання контактів з колишніми працівниками.

Тема 6. Соціальна відповідальність у сфері компенсаційної політики

Додержання базових принципів соціальної відповідальності у процесі формування компенсаційної політики. Конструювання компенсаційного пакета на засадах соціальної відповідальності. Суб'єкти та ступені соціальної відповідальності Сучасні підходи до проектування різних складових компенсаційного пакета в контексті реалізації принципів соціальної відповідальності. Соціальний пакет як складник програм корпоративної відповідальності.

Тема 7. Соціальна відповідальність у сфері кадрової безпеки

Сутність і основні складові кадрової безпеки. Відповідальність підприємства у сфері кадрової безпеки. Відповідальність працівника в системі кадрової безпеки. Міжнародні стандарти соціальної відповідальності та нормативно-правові акти у сфері кадрової безпеки. Запровадження міжнародних стандартів охорони та безпеки праці на підприємстві.

Тема 8. Корпоративна культура соціально відповідальної організації

Взаємозв'язок корпоративної культури і соціальної відповідальності організації. Система корпоративних цінностей. Відображення цінностей соціальної відповідальності в документах організації. Роль корпоративної культури в забезпеченні стратегічної стійкості підприємства. Управлінський вплив КСВ на формування, збереження та розвиток корпоративної культури організації. Лояльність працівників як інтегральна оцінка корпоративної культури соціально відповідальної організації.

Тема 9. Соціальна відповідальна взаємодія бізнесу із зовнішніми заінтересованими сторонами

Теорія заінтересованих сторін та її використання. Зовнішнє середовище корпоративної соціальної відповідальності. Взаємодія зі споживачами на засадах соціальної відповідальності. Добросовісна ділова практика та соціально відповідальне примноження нематеріальних активів. Соціально відповідальна участь бізнесу в житті громади та суспільства. Корпоративні благодійні соціальні проекти та програми як вияв соціальної відповідальності бізнесу.

Тема 10. Моніторинг корпоративної соціальної відповідальності, соціальна звітність та аудит

Сутність і значення моніторингу корпоративної соціальної відповідальності. Технології та інструменти діагностики соціально відповідальної діяльності організацій. Соціальна звітність і аудит як інструменти забезпечення прозорості та інформованості в питаннях корпоративної соціальної відповідальності. Процеси підготовки соціального звіту. Інтереси стейкхолдерів щодо соціальної звітності організацій. Формування корпоративної інформаційної політики. Побудова системи комунікацій з КСВ.

Тема 11. Соціальна відповідальність у сфері зайнятості

Сутність і напрями соціальної відповідальності у сфері зайнятості. Гармонізація суспільних відносин на основі соціально відповідальної діяльності партнерів у сфері зайнятості. Моделі взаємодії та нормативно-правові важелі регулювання відносин соціальних партнерів у сфері зайнятості. Механізми координації соціальної відповідальності у сфері зайнятості. Оцінювання соціально відповідальної діяльності партнерів у сфері зайнятості.

Тема 12. Соціальне інвестування

Сутність і види соціального інвестування. Держава як соціальний інвестор. Основні характеристики соціального інвестування підприємств. Соціальне інвестування громадських організацій. Основні напрями активізації соціальних інвестицій.

Тема 13. Екологічний напрям соціальної відповідальності

Сутність, функції та рівні екологічної відповідальності. Нормативно-правове регулювання екологічної відповідальності. Екологічна відповідальність як суспільна ідея і практика цивілізованих країн. Корпоративна екологічна відповідальність. Екологічний менеджмент і аудит. Екологічна відповідальність громадян. Напрями активізації індивідуальної та корпоративної екологічної відповідальності.

Тема 14. Соціальне партнерство як інститут формування та розвитку соціальної відповідальності

Гармонізація інтересів сторін соціально-трудових відносин на принципах соціального партнерства. Консолідована соціальна відповідальність як вияв сучасного рівня соціального партнерства. Форми соціального партнерства та їх вплив на розвиток соціально відповідальної діяльності. Колективний договір у системі формування соціальної відповідальності. Інституціональні засади ведення колективних переговорів як передумови формування соціально відповідальних зобов'язань сторін. Виробнича демократія як інститут розвитку соціально відповідальної поведінки.

Тема 15. Ефективність соціальної відповідальності

Загальні засади ефективності та її оцінювання у сфері соціальної відповідальності. Оцінка розвитку корпоративної соціальної відповідальності на національному та регіональному рівнях. Ефективність соціальної відповідальності організації. Оцінка ризиків у сфері корпоративної соціальної відповідальності. Рейтинги розвитку соціальної відповідальності організацій.

Тема 16. Стратегічні напрямки розвитку соціальної відповідальності в Україні

Формування ідеології та культури соціальної відповідальності. Організаторська роль держави в розвитку соціальної відповідальності. Активізація діяльності підприємців-роботодавців щодо розвитку соціально відповідального бізнесу. Удосконалення діяльності профспілкових і громадських організацій щодо посилення соціальної відповідальності. Цінності соціальної відповідальності та європейський вибір України.

РОЗДІЛ 5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література:

1. Корпоративна соціальна відповідальність: моделі та управлінська практика [Текст] : підручник / Саприкіна М. А., Ляшенко О., Саєнкус М. А., Місько Г. А., Зінченко А. Г. ; за наук. ред. д.е.н., проф., засл. діяч науки і техніки України Редькіна О. С. – К. : ТОВ «Фарбований лист», 2011. – 480 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [rinek.onu.edu.ua > article > view](http://rinek.onu.edu.ua/article/view)
2. Корпоративна соціальна відповідальність: підручник/ О. Гирик, О.Денис, О. Дубовик, І. Жеребило, А. Зінченко, Н. Реверчук, М. Саприкіна, Р. Семів, З. Скринник, К. Телюк; за заг.ред. д-ра екон.наук, проф. Т.С. Смовженко, д-ра екон.наук, проф.А.Я. Кузнецової. — К.: УБС НБУ, 2009. 214с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [library.cibs.ubs.edu.ua > CGI-BIN > cgiirbis 64 > S21STR=Корпорат.](http://library.cibs.ubs.edu.ua/CGI-BIN/cgiirbis64/S21STR=Корпорат.)
3. Корпоративная социальная ответственность: учебник и практикум для академического бакалавриата / под общ. ред. В.Я. Горфинкеля, Н.В. Родионовой. – М.: издательство Юрайт, 2019. – 438 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://urait.ru/bcode/445022>
4. Лазоренко О., Колишко Р., та ін. Посібник із КСВ. «Базова інформація з корпоративної соціальної відповідальності» / — К.: Видавництво «Енергія», 2012. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [lpw.org.ua > files > content > CSRGuide_print12.05.08.pdf](http://lpw.org.ua/files/content/CSRGuide_print12.05.08.pdf)
5. Охріменко О.О., Іванова Т.В. Соціальна відповідальність. – Навч. посіб. - Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут». – 2015. – 180 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [ied.kpi.ua > wp-content > uploads > 2015/10 > Socialna-vidpovidalnist](http://ied.kpi.ua/wp-content/uploads/2015/10/Socialna-vidpovidalnist)
6. Петрое О.М. Соціальний діалог як інструмент формування корпоративної політики сучасних підприємств в Україні: [навч. посіб.]/ Ольга Михайлівна Петрое. – К.: Центр учбової літератури, 2010. — 60 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [ktpu.kpi.ua > Petroye-O.M.-Sotsialnij-dialog-yak-institut-DU.pdf](http://ktpu.kpi.ua/Petroye-O.M.-Sotsialnij-dialog-yak-institut-DU.pdf)

Додаткова література:

1. Декларация тысячелетия Организации Объединенных Наций. Утверждена резолюцией 55/2 Генеральной Ассамблеи от 8 сентября 2000 года [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/summitdecl.shtml
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року № 436 — IV. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Зелена книга ЄС «Популяризація європейських засад корпоративної соціальної відповідальності» (EU Green Paper «Promoting a European framework for Corporate Social Responsibility», 2005); [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/DOC_01_9
4. Конвенція ЄЕК ООН «Про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з екологічних питань (Орхуська конвенція); [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_015
5. Гнибіденко І.Ф., Колот А.М., Новікова О.Ф. та ін., За ред.І.Ф. Гнибіденка, А.М.Колота, В.В.Рогового. «Соціальна безпека: теорія та українська практика» Монографія / — К.: КНЕУ,2012. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://kneu.edu.ua/ua/science_kneu/scientific_schools/ustv/ustv_praci/ustv_prazi/sbttup/
6. Колот А.М. «Соціально-трудові відносини: теорія і практика регулювання : монографія» / Київ. нац. екон. ун-т, 2013. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [kneu.edu.ua > get_file > Соціально-трудові відносини теорія та пра.](http://kneu.edu.ua/get_file/Соціально-трудові_відносини_теорія_та_пра.)
7. Колот В.М., Репіна І.М., Щербина «Підприємництво: організація, ефективність, бізнес-культура» Навч. Посібник — Вид. 2-ге, перероб. Та доп. — К.:КНЕУ ім. Вадима Гетьмана, 2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/18894>
8. Коник Д. Л, Олійник М. В., Привалов Ю. О. — Соціальна відповідальність бізнесу в Україні: Матеріали експертного дослідження / НАН України; Інститут соціології ; Фонд «Інтелектуальна перспектива»; Представництво Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) / Ю. Саєнко (відп.ред.). — К. :

- Батискаф, 2005. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [www.irbis-nbuv.gov.ua > cgi-bin > irbis_nbuv > cgiirbis_64 > S21ST](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64/S21ST).
9. Концепція оцінки корпоративної соціальної відповідальності бізнесу. Published in: ВІСНИК СХІДНОУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ імені Володимира Даля No. 2 (173) (2012): pp. 155-163. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mp.ra.ub.uni-muenchen.de/47490/>
10. Дослідження «Розвиток КСВ в Україні 2010-2018» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [csr-ua.info > wp-content > uploads > 2018/10 > CSR_2017_research-1](http://csr-ua.info/wp-content/uploads/2018/10/CSR_2017_research-1)
11. Практики КСВ в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [csr-ukraine.org > uploads > 2018/05 > 2017_konkurs_keysov_preview](http://csr-ukraine.org/uploads/2018/05/2017_konkurs_keysov_preview)
12. Бобко Л.О. Сучасний стан та перспективи розвитку корпоративної соціальної відповідальності в Україні / Л. О. Бобко // Ефективність державного управління. – 2016. – Вип. 1-2(2). – С. 41-47. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.lvivacademy.com/vidavnitstvo_1/edu_46/zmist.html
13. Бобко Л.О. Корпоративна соціальна відповідальність в українській бізнес практиці /Л.А. Бобко // Тези доповідей I Міжнар. наук.-практ. конф., м. Львів, 27 жовтня 2016 р. : у 2 ч.–Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2016. Ч. 1.–2016.– С. 87-89. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/11/Zbirnyk_C1-2.pdf
14. Бобко Л. О. Сучасні тенденції та проблеми корпоративної соціальної відповідальності бізнесу в Україні [Текст] / Л. О. Бобко, В. В. Беднарчук, М. М. Тишковець // Молодий вчений. — 2019. — № 4. (Index Copernicus) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2019/4/103.pdf>
15. Бобко Л. О. Проблеми корпоративної соціальної відповідальності бізнесу в Україні / Л. О. Бобко, А.В. Мазяр // Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». – 2019.– №5. (Index Copernicus) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7043>
16. Knight, Z. 2007 Combating Climate Change-Opportunities and Risks. 2007. Merrill Lynch [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ml.com/media/80331.pdf>.

РОЗДІЛ 5. ІНТЕРНЕТ САЙТИ

1. Глобальная инициатива ответственного лидерства (Global Responsible Leadership Initiative — GRLI) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://grli.org/>
2. Мережа Глобального Договору в Україні <https://globalcompact.org.ua/>
3. Центр Розвиток корпоративної соціальної відповідальності <http://csr-ua.info/csr-ukraine/>
4. Центр корпоративної соціальної відповідальності Вищої школи менеджмента СПбГУ. <https://gsom.spbu.ru/gsom/centers/csr/>
5. International Centre for Corporate Social Responsibility (ICCSR) <https://www.eldis.org/organisation/A7567>
6. AccountAbility The Institute of Social and Ethical Accountability www.accountability21.net
7. Boston College Center for Corporate Citizenship — <http://www.bccccc.net/>
8. Business and Human Rights www.business-humanrights.org
9. Corporate Social Responsibility Forum www.pwblf.org
10. Global Reporting Initiative www.globalreporting.org
11. Social Accountability International (SAI) <http://www.sa-intl.org>
12. The Center for Corporate Citizenship at Boston College www.bc.edu/cccr
13. The Global Compact www.unglobalcompact.org
14. World Business Council for Sustainable Development www.wbcsd.ch

**РОЗДІЛ 6. ГРАФІК РОЗПОДІЛУ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ
ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ**

№ розділу, теми (змістові модулі)	Назва розділу, теми (змістового модуля)	Кількість годин за ОПП			Розподіл аудиторних годин		
		всього	у тому числі		лекції	Семинари, практичні, лабораторні	заліки по модулях, контрольні (контрольні роботи)
			аудиторні	СРС/ІР			
Тема 1.	Соціальна відповідальність як чинник сталого розвитку.	7	3	3/1	2	1	
Тема 2.	Соціальна відповідальність людини та держави	7	3	3/1	2	1	
Тема 3.	Корпоративна соціальна відповідальність: організаційно-правове забезпечення	8	3	3/2	2	1	
Тема 4.	Соціальна відповідальність в системі стратегічного управління організацією	8	3	3/2	2	1	
Тема 5.	Соціальна відповідальність у сфері формування та розвитку персоналу	8	3	3/2	2	1	
Тема 6.	Соціальна відповідальність у сфері компенсаційної політики	8	3	3/2	2	1	
Тема 7.	Соціальна відповідальність у сфері кадрової безпеки	8	3	3/2	2	1	
Тема 8.	Корпоративна культура соціально відповідальної організації	7	3	3/1	2	1	
Тема 9.	Соціальна відповідальна взаємодія бізнесу із зовнішніми заінтересованими сторонами	7	3	3/1	2	1	
Тема 10.	Моніторинг корпоративної соціальної відповідальності, соціальна звітність та аудит	8	3	3/2	2	1	
Тема 11.	Соціальна відповідальність у сфері зайнятості	8	3	3/2	2	1	

Тема 12.	Соціальне інвестування		3	3/1	2	1	
Тема 13.	Екологічний напрям соціальної відповідальності	8	3	3/2	2	1	
Тема 14.	Соціальне партнерство як інститут формування та розвитку соціальної відповідальності	7	3	3/1	2	1	
Тема 15.	Ефективність соціальної відповідальності	8	3	3/2	2	1	
Тема 16.	Стратегічні напрямки розвитку соціальної відповідальності в Україні	7	3	3/1	2	1	
	Залік						2
Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ)				48/24			
Разом годин		120	48	72	32	16	2

РОЗДІЛ 7. КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

7.1 Календарно-тематичний план лекційних занять

№ заняття	Тема лекційного заняття	Кількість годин
1	2	3
1.	<p>Тема 1. Соціальна відповідальність як чинник сталого розвитку Наукові підходи до визначення сутності соціальної відповідальності. Соціальна відповідальність у системі сталого розвитку. Суб'єкти та ступені соціальної відповідальності. Види і моделі соціальної відповідальності. Соціальна відповідальність як засіб збалансування людського, економічного, соціального та економічного розвитку.</p>	2
2.	<p>Тема 2. Соціальна відповідальність людини та держави Соціально відповідальна взаємодія держави, бізнесу та інститутів громадянського суспільства. Сутність і складники соціальної відповідальності людини, її значення в забезпеченні стійкої позитивної динаміки. Розвиток соціальної відповідальності інститутів громадянського суспільства. Соціальна держава як провідний суб'єкт соціальної відповідальності.</p>	2
3	<p>Тема 3. Корпоративна соціальна відповідальність: організаційно-правове забезпечення Сутність і значення корпоративної соціальної відповідальності. Інституціональне забезпечення соціальної відповідальності: міжнародний формат і проблеми вітчизняної практики. Організаційно-управлінські механізми імплементації КСВ у систему управління організацією. Структурні підрозділи організацій з розвитку сфери КСВ. Статус, основні функції, кваліфікація, типові обов'язки, профіль професійної компетентності менеджера з КСВ в організаціях. Міжнародні стандарти та їх роль у процесі інтеграції соціально відповідальної поведінки в організації.</p>	2
4.	<p>Тема 4. Соціальна відповідальність в системі стратегічного управління організацією Комплексна модель управління соціальною відповідальністю організації. Взаємозв'язок соціально відповідальної поведінки і стратегії розвитку організації. КСВ у стратегічному управлінні людськими ресурсами. Узгодження інноваційної політики організації з принципами соціальної відповідальності. КСВ як засіб управління організаційними змінами. Корпоративна соціальна відповідальність як інструмент формування позитивного іміджу та ділової репутації компанії.</p>	2
5.	<p>Тема 5. Соціальна відповідальність у сфері формування та розвитку персоналу Соціальна відповідальність підприємства у процесі професійного добору персоналу. Працевлаштування та адаптація нових працівників на засадах соціальної відповідальності. Особистісний та професійний розвиток персоналу в контексті формування соціально відповідального бізнесу. Додержання етичних принципів під час звільнення працівників. Підтримання контактів з колишніми працівниками.</p>	2

6.	<p>Тема 6. Соціальна відповідальність у сфері компенсаційної політики</p> <p>Додержання базових принципів соціальної відповідальності у процесі формування компенсаційної політики. Конструювання компенсаційного пакета на засадах соціальної відповідальності. Суб'єкти та ступені соціальної відповідальності Сучасні підходи до проектування різних складових компенсаційного пакета в контексті реалізації принципів соціальної відповідальності. Соціальний пакет як складник програм корпоративної відповідальності</p>	2
7.	<p>Тема 7. Соціальна відповідальність у сфері кадрової безпеки</p> <p>Сутність і основні складові кадрової безпеки. Відповідальність підприємства у сфері кадрової безпеки. Відповідальність працівника в системі кадрової безпеки. Міжнародні стандарти соціальної відповідальності та нормативно-правові акти у сфері кадрової безпеки. Запровадження міжнародних стандартів охорони та безпеки праці на підприємстві.</p>	2
8.	<p>Тема 8. Корпоративна культура соціально відповідальної організації</p> <p>Взаємозв'язок корпоративної культури і соціальної відповідальності організації. Система корпоративних цінностей. Відображення цінностей соціальної відповідальності в документах організації. Роль корпоративної культури в забезпеченні стратегічної стійкості підприємства. Управлінський вплив КСВ на формування, збереження та розвиток корпоративної культури організації. Лояльність працівників як інтегральна оцінка корпоративної культури соціально відповідальної організації.</p>	2
9.	<p>Тема 9. Соціальна відповідальна взаємодія бізнесу із зовнішніми заінтересованими сторонами</p> <p>Теорія заінтересованих сторін та її використання. Зовнішнє середовище корпоративної соціальної відповідальності. Взаємодія зі споживачами на засадах соціальної відповідальності. Добросовісна ділова практика та соціально відповідальне примноження нематеріальних активів. Соціально відповідальна участь бізнесу в житті громади та суспільства. Корпоративні благодійні соціальні проекти та програми як вияв соціальної відповідальності бізнесу.</p>	2
10.	<p>Тема 10. Моніторинг корпоративної соціальної відповідальності, соціальна звітність та аудит</p> <p>Сутність і значення моніторингу корпоративної соціальної відповідальності. Технології та інструменти діагностики соціально відповідальної діяльності організацій. Соціальна звітність і аудит як інструменти забезпечення прозорості та інформованості в питаннях корпоративної соціальної відповідальності. Процеси підготовки соціального звіту. Інтереси стейкхолдерів щодо соціальної звітності організацій. Формування корпоративної інформаційної політики. Побудова системи комунікацій з КСВ.</p>	2
11.	<p>Тема 11. Соціальна відповідальність у сфері зайнятості</p> <p>Сутність і напрями соціальної відповідальності у сфері зайнятості. Гармонізація суспільних відносин на основі соціально відповідальної діяльності партнерів у сфері зайнятості. Моделі взаємодії та нормативно-правові важелі регулювання відносин соціальних партнерів</p>	2

	у сфері зайнятості. Механізми координації соціальної відповідальності у сфері зайнятості. Оцінювання соціально відповідальної діяльності партнерів у сфері зайнятості.	
12.	Тема 12. Соціальне інвестування Сутність і види соціального інвестування. Держава як соціальний інвестор. Основні характеристики соціального інвестування підприємств. Соціальне інвестування громадських організацій. Основні напрями активізації соціальних інвестицій.	2
13.	Тема 13. Екологічний напрям соціальної відповідальності Сутність, функції та рівні екологічної відповідальності. Нормативно-правове регулювання екологічної відповідальності. Екологічна відповідальність як суспільна ідея і практика цивілізованих країн. Корпоративна екологічна відповідальність. Екологічний менеджмент і аудит. Екологічна відповідальність громадян. Напрями активізації індивідуальної та корпоративної екологічної відповідальності.	2
14.	Тема 14. Соціальне партнерство як інститут формування та розвитку соціальної відповідальності Гармонізація інтересів сторін соціально-трудоких відносин на принципах соціального партнерства. Консолідована соціальна відповідальність як вияв сучасного рівня соціального партнерства. Форми соціального партнерства та їх вплив на розвиток соціально відповідальної діяльності. Колективний договір у системі формування соціальної відповідальності. Інституціональні засади ведення колективних переговорів як передумови формування соціально відповідальних зобов'язань сторін. Виробнича демократія як інститут розвитку соціально відповідальної поведінки.	2
15.	Тема 15. Ефективність соціальної відповідальності Загальні засади ефективності та її оцінювання у сфері соціальної відповідальності. Оцінка розвитку корпоративної соціальної відповідальності на національному та регіональному рівнях. Ефективність соціальної відповідальності організації. Оцінка ризиків у сфері корпоративної соціальної відповідальності. Рейтинги розвитку соціальної відповідальності організацій.	2
16.	Тема 16. Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності в Україні Формування ідеології та культури соціальної відповідальності. Організаторська роль держави в розвитку соціальної відповідальності. Активізація діяльності підприємців-роботодавців щодо розвитку соціально відповідального бізнесу. Удосконалення діяльності профспілкових і громадських організацій щодо посилення соціальної відповідальності. Цінності соціальної відповідальності та європейський вибір України.	2
	Разом годин	32

7.2 Календарно-тематичний план семінарських занять

№ заняття	Тема семінарського (практичного, лабораторного) заняття. Контрольні роботи (заліки по модулях)	Кількість годин
1	2	3
1.	Тема 1. Соціальна відповідальність як чинник сталого розвитку. Тема 2. Соціальна відповідальність людини та держави.	2
2.	Тема 3. Корпоративна соціальна відповідальність: організаційно-правове забезпечення. Тема 4. Соціальна відповідальність в системі стратегічного управління організацією.	2
3.	Тема 5. Соціальна відповідальність у сфері формування та розвитку персоналу. Тема 6. Соціальна відповідальність у сфері компенсаційної політики.	2
4.	Тема 7. Соціальна відповідальність у сфері кадрової безпеки. Тема 8. Корпоративна культура соціально відповідальної організації.	2
5.	Тема 9. Соціальна відповідальна взаємодія бізнесу із зовнішніми заінтересованими сторонами. Тема 10. Моніторинг корпоративної соціальної відповідальності, соціальна звітність та аудит.	2
6.	Тема 11. Соціальна відповідальність у сфері зайнятості Тема 12. Соціальне інвестування	2
7.	Тема 13. Екологічний напрям соціальної відповідальності. Тема 14. Соціальне партнерство як інститут формування та розвитку соціальної відповідальності.	2
8.	Тема 15. Ефективність соціальної відповідальності. Тема 16. Стратегічні напрямки розвитку соціальної відповідальності в Україні.	2
	Разом практичних (семінарських, лабораторних) занять	16

РОЗДІЛ 8. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

1. Наукові підходи до визначення сутності соціальної відповідальності.
2. Соціальна відповідальність у системі сталого розвитку.
3. Суб'єкти та ступені соціальної відповідальності.
4. Види і моделі соціальної відповідальності.
5. Соціальна відповідальність як засіб збалансування людського, економічного, соціального та економічного розвитку.
6. Соціально відповідальна взаємодія держави, бізнесу та інститутів громадянського суспільства.
7. Сутність і складники соціальної відповідальності людини, її значення в забезпеченні стійкої позитивної динаміки.
8. Розвиток соціальної відповідальності інститутів громадянського суспільства.
9. Соціальна держава як провідний суб'єкт соціальної відповідальності.
10. Сутність і значення корпоративної соціальної відповідальності.
11. Інституціональне забезпечення соціальної відповідальності: міжнародний формат і проблеми вітчизняної практики.

12. Організаційно-управлінські механізми імплементації КСВ у систему управління організацією.
13. Структурні підрозділи організацій з розвитку сфери КСВ.
14. Статус, основні функції, кваліфікація, типові обов'язки, профіль професійної компетентності менеджера з КСВ в організаціях.
15. Міжнародні стандарти та їх роль у процесі інтеграції соціально відповідальної поведінки в організацію.
16. Комплексна модель управління соціальною відповідальністю організації.
17. Взаємозв'язок соціально відповідальної поведінки і стратегії розвитку організації.
18. КСВ у стратегічному управлінні людськими ресурсами.
19. Узгодження інноваційної політики організації з принципами соціальної відповідальності.
20. КСВ як засіб управління організаційними змінами.
21. Корпоративна соціальна відповідальність як інструмент формування позитивного іміджу та ділової репутації компанії.
22. Соціальна відповідальність підприємства у процесі професійного добору персоналу.
23. Працевлаштування та адаптація нових працівників на засадах соціальної відповідальності.
24. Особистісний та професійний розвиток персоналу в контексті формування соціально відповідального бізнесу.
25. Додержання етичних принципів під час звільнення працівників.
26. Підтримання контактів з колишніми працівниками.
27. Додержання базових принципів соціальної відповідальності у процесі формування компенсаційної політики.
28. Конструювання компенсаційного пакета на засадах соціальної відповідальності.
29. Суб'єкти та ступені соціальної відповідальності
30. Сучасні підходи до проектування різних складових компенсаційного пакета в контексті реалізації принципів соціальної відповідальності.
31. Соціальний пакет як складник програм корпоративної відповідальності.
32. Сутність і основні складові кадрової безпеки.
33. Відповідальність підприємства у сфері кадрової безпеки.
34. Відповідальність працівника в системі кадрової безпеки.
35. Міжнародні стандарти соціальної відповідальності та нормативно-правові акти у сфері кадрової безпеки.
36. Запровадження міжнародних стандартів охорони та безпеки праці на підприємстві.
37. Взаємозв'язок корпоративної культури і соціальної відповідальності організації.
38. Система корпоративних цінностей.
39. Відображення цінностей соціальної відповідальності в документах організації.
40. Роль корпоративної культури в забезпеченні стратегічної стійкості підприємства.
41. Управлінський вплив КСВ на формування, збереження та розвиток корпоративної культури організації.
42. Лояльність працівників як інтегральна оцінка корпоративної культури соціально відповідальної організації.
43. Теорія заінтересованих сторін та її використання.
44. Зовнішнє середовище корпоративної соціальної відповідальності.
45. Взаємодія зі споживачами на засадах соціальної відповідальності.
46. Добросовісна ділова практика та соціально відповідальне примноження нематеріальних активів.
47. Соціально відповідальна участь бізнесу в житті громади та суспільства.
48. Корпоративні благодійні соціальні проекти та програми як вияв соціальної відповідальності бізнесу.
49. Сутність і значення моніторингу корпоративної соціальної відповідальності.
50. Технології та інструменти діагностики соціально відповідальної діяльності організацій.
51. Соціальна звітність і аудит як інструменти забезпечення прозорості та інформованості в питаннях корпоративної соціальної відповідальності.
52. Процеси підготовки соціального звіту.

53. Інтереси стейкхолдерів щодо соціальної звітності організацій.
54. Формування корпоративної інформаційної політики.
55. Побудова системи комунікацій з КСВ.
56. Сутність і напрями соціальної відповідальності у сфері зайнятості.
57. Гармонізація суспільних відносин на основі соціально відповідальної діяльності партнерів у сфері зайнятості.
58. Моделі взаємодії та нормативно-правові важелі регулювання відносин соціальних партнерів у сфері зайнятості.
59. Механізми координації соціальної відповідальності у сфері зайнятості.
60. Оцінювання соціально відповідальної діяльності партнерів у сфері зайнятості.
61. Сутність і види соціального інвестування.
62. Держава як соціальний інвестор.
63. Основні характеристики соціального інвестування підприємств.
64. Соціальне інвестування громадських організацій.
65. Основні напрями активізації соціальних інвестицій.
66. Сутність, функції та рівні екологічної відповідальності.
67. Нормативно-правове регулювання екологічної відповідальності.
68. Екологічна відповідальність як суспільна ідея і практика цивілізованих країн.
69. Корпоративна екологічна відповідальність.
70. Екологічний менеджмент і аудит.
71. Екологічна відповідальність громадян.
72. Напрями активізації індивідуальної та корпоративної екологічної відповідальності.
73. Гармонізація інтересів сторін соціально-трудових відносин на принципах соціального партнерства.
74. Консолідована соціальна відповідальність як вияв сучасного рівня соціального партнерства.
75. Форми соціального партнерства та їх вплив на розвиток соціально відповідальної діяльності.
76. Колективний договір у системі формування соціальної відповідальності.
77. Інституціональні засади ведення колективних переговорів як передумови формування соціально відповідальних зобов'язань сторін.
78. Виробнича демократія як інститут розвитку соціально відповідальної поведінки.
79. Загальні засади ефективності та її оцінювання у сфері соціальної відповідальності.
80. Оцінка розвитку корпоративної соціальної відповідальності на національному та регіональному рівнях.
81. Ефективність соціальної відповідальності організації.
82. Оцінка ризиків у сфері корпоративної соціальної відповідальності.
83. Рейтинги розвитку соціальної відповідальності організацій.
84. Формування ідеології та культури соціальної відповідальності.
85. Організаторська роль держави в розвитку соціальної відповідальності.
86. Активізація діяльності підприємців-роботодавців щодо розвитку соціально відповідального бізнесу.
87. Удосконалення діяльності профспілкових і громадських організацій щодо посилення соціальної відповідальності.
88. Цінності соціальної відповідальності та європейський вибір України.

РОЗДІЛ 9. МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Семестровий залік не передбачає написання підсумкової контрольної роботи. Остаточною оцінкою з дисципліни за семестр є підсумкова семестрова оцінка, що складається з балів поточного контролю. Поточний контроль має на меті оцінити роботу студентів за всіма видами аудиторної роботи (лекції, семінарські заняття) та відображає поточні навчальні досягнення студентів в освоєнні програмного матеріалу дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до

виконання конкретної роботи. Його інструментами є опитування, виступи на семінарських заняттях, дискусії, обговорення і поточне експрес-тестування.

Оцінювання (визначення рейтингу) навчальної діяльності студентів

Поточний контроль
Практичні роботи/семінарські заняття
<i>100 балів</i>

Підсумкова оцінка за змістовий модуль оцінюється за розрахунком:

$$\overline{ПО} = \frac{O_1 + O_2 + \dots + O_n}{n} \times 20$$

де O_1, O_2, \dots – оцінки за знання на поточних практичних роботах/семінарських заняттях та результати поточних тематичних тестувань;

n – кількість практичних робіт/семінарських занять.

9.1 Таблиця оцінювання (визначення рейтингу) навчальної діяльності студентів

Поточний та модульний контроль		Індивідуальна робота студента (ІНДЗ)	Заохочувальні бали (затверджені Вченою радою Університету)	РАЗОМ – 100 балів
Семінарські заняття	Самостійна робота студента			
<i>100 балів</i>				

9.2 Система нарахування рейтингових балів та критерії оцінювання знань студентів

9.2. 1. СИСТЕМА НАРАХУВАННЯ РЕЙТИНГОВИХ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

По закінченні вивчення навчальної дисципліни студент може максимально набрати **100 балів**.

Система нарахування рейтингових балів

№ з/п	Види робіт	Бали рейтингу	Максимальна к-сть балів
Обов'язкові види робіт			
1.	<p>Семінарські заняття Оцінку «відмінно» (максимально 5 балів за семінарське заняття) студент отримує за умови відповідності виконаного завдання студентом та його усної відповіді (захисту виконаної роботи) за усіма п'ятьма зазначеними критеріями. Відсутність тієї чи іншої складової знижує оцінку.</p> <p>Контроль систематичного виконання семінарських занять і самостійної роботи</p> <p>Відмінно («5») – студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.</p> <p>Добре («4») – студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.</p> <p>Задовільно («3») – студент в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.</p> <p>Незадовільно («2») – студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.</p>	Від 1 до 5 балів	100

	Незадовільно («1») – студент частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.		
2.	Самостійна робота Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому семестровому контролі.		
Додаткові види робіт (заохочувальні бали)			
3.	Доповнення виступу на семінарському занятті: «2 бали» отримують студенти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, навели власні аргументи щодо основних положень даної теми. «1 бал» отримують студенти, які виклали матеріал з обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу, поглиблює знання з даної теми та висловили власну думку.		
4.	Складання словника основних термінів , що визначені програмою курсу (за темами). Програмою навчальної дисципліни визначений перелік ключових термінів, що розкривають зміст кожної теми. Студентам пропонується скласти словник основних термінів з конкретної теми на останніх сторінках опорного конспекту лекцій. «2 бали» нараховуються студентам, які не лише склали повний перелік визначених термінів з конкретної теми, а й можуть вільно розтлумачити їх зміст. «1 бал» нараховуються студентам, які склали неповний перелік визначених термінів з конкретної теми і не можуть їх розтлумачити без конспекту.		
5.	Ведення конспекту першоджерел «2 бали» отримують студенти, які опрацювали всю необхідну обов'язкову літературу, засвоїли її основні теоретичні положення, вміють їх пояснити і розтлумачити. «1 бал» отримують студенти, котрі опрацювали не всю необхідну літературу, не завжди розуміють її вихідні теоретичні положення, поверхово їх пояснюють.		
6.	Індивідуальне науково-дослідне завдання	До 7 балів	7
	робота виконана та захищена згідно вимог та методичних рекомендацій, з поясненнями та	4-7	

	висновками і в повному обсязі		
	робота не захищена або виконана частково, з порушенням вимог і методичних рекомендацій	0-4	
7.	Підготовка та участь у діловій грі		10
	глибоке розкриття проблем, відображення власної позиції, активна участь	До 10 балів	
	обґрунтоване розкриття проблеми	До 6 балів	
8.	Доповідь на науковій конференції з тематики дисципліни за рівнями:		15
	міжвузівська	15	
	університетська	10	
9	Наукова стаття з тематики дисципліни	5-15	15
	у виданнях університету	5	
	в інших наукових виданнях	10	
	у міжнародних виданнях	15	
10	Виконання творчих завдань на тему пропущеного лекційного або практичного заняття незалежно від причин Есе – це самостійна творча робота, де у вільній формі висловлюються особисті думки на тему, передбачену робочою програмою. Головна мета есе – це самостійне викладення студентом на підставі опрацьованого матеріалу теми, проблеми, питання. Дайджест – це добір уривків з різних джерел на певну тематику. У форматі дайджестів можна зробити системний аналіз будь-якого теоретичного положення, розкрити різні точки зору на будь-яку проблему, тему, питання та зробити узагальнюючі висновки. «5 балів» отримують студенти, які можуть виокремити з різних джерел основні положення, структурно об'єднати їх, коротко проаналізувати кожне з них та зробити ґрунтовні узагальнюючі висновки «2 бали» отримують студенти, які в цілому правильно виокремили основні положення кожного з джерел, але не зробили їх відповідного аналізу та узагальнюючих висновків.	До 5 балів	
11.	Аналітичний огляд наукових публікацій в журналах	До 5 балів	
12.	Мультимедійна версія лекційного заняття	До 10 балів	

9.2.2. Шкала оцінювання успішності студентів за результатами підсумкового контролю

Академічні успіхи студента виставляються у відомостях успішності та залікових книжках за стобальною, національною та шкалою ECTS. Встановлюється таке співвідношення між шкалою оцінок ECTS, національною шкалою оцінювання і 100-бальною шкалою.

Рейтинг студента (балів)	Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка	
			за національною системою	за системою факультету
90 – 100	A	Відмінно (EXCELENT) – відмінне виконання з незначною кількістю помилок	Відмінно	5
81 – 89	B	Дуже добре (VERI GOOD) – вище середніх стандартів, але з деякими помилками	Добре	4
71 – 80	C	Добре (GOOD) – цілком змістовна і правильна робота з певною кількістю значних помилок	Добре	
61 – 70	D	Задовільно (SATISFACTORI) – непогано, але зі значною кількістю недоліків	Задовільно	3
51 – 60	E	Достатньо (SUFFICIENT) – виконання відповідає мінімальним критеріям	Задовільно	
21 – 50	FX	Незадовільно (FAIL) – необхідна ще певна додаткова робота для успішного складання екзамену	Незадовільно	2
0 – 20	F	Незадовільно (FAIL) – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		

Якщо за результатами поточного контролю студент набрав менше 60 балів, він повинен виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів з дисципліни.

РОЗДІЛ 10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методичне забезпечення, яке супроводжує викладання дисципліни: опорні конспекти лекцій; інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (ІКНМЗД); ілюстративні матеріали тощо.

Навчально-методичне та наукове забезпечення кредитно-модульної системи організації навчального процесу з навчальної дисципліни включає:

- державні стандарти освіти;
- навчальні та робочі навчальні плани;
- програма навчальної дисципліни;
- силабус;
- робоча програма;
- плани семінарських занять та методичні матеріали з їх проведення;

- методичні матеріали до виконання самостійної та індивідуальної роботи (ІНДЗ);
- індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ);
- законодавчі та інструктивно-методичні матеріали;
- підручники і навчальні посібники;
- навчально-методичні матеріали з вивчення тем навчальної дисципліни.

РОЗДІЛ 11. МЕТОДИКИ АКТИВІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ

Проблемні лекції
Тема 1. Соціальна відповідальність як чинник сталого розвитку
<u>Проблемні питання</u>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Наукові підходи до визначення сутності соціальної відповідальності. 2. Соціальна відповідальність у системі сталого розвитку. 3. Види соціальної відповідальності. 4. Підстави соціальної відповідальності. 5. Принципи соціальної відповідальності
Тема 3.
Корпоративна соціальна відповідальність: організаційно-правове забезпечення
<u>Проблемні питання</u>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність і значення корпоративної соціальної відповідальності. 2. Інституціональне забезпечення соціальної відповідальності: міжнародний формат і проблеми вітчизняної практики. 3. Організаційно-управлінські механізми імплементації КСВ у систему управління організацією. 4. Структурні підрозділи організацій з розвитку сфери КСВ. 5. Статус, основні функції, кваліфікація, типові обов'язки, профіль професійної компетентності менеджера з КСВ в організаціях. 6. Міжнародні стандарти та їх роль у процесі інтеграції соціально відповідальної поведінки в організацію.
Тема 5.
Соціальна відповідальність у сфері формування та розвитку персоналу
<u>Проблемні питання</u>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Соціальна відповідальність підприємства у процесі професійного добору персоналу. 2. Працевлаштування та адаптація нових працівників на засадах соціальної відповідальності. 3. Особистісний та професійний розвиток персоналу в контексті формування соціально відповідального бізнесу. 4. Додержання етичних принципів під час звільнення працівників. 5. Підтримання контактів з колишніми працівниками.
Робота в малих групах
Тема 7. Соціальна відповідальність у сфері кадрової безпеки
<ul style="list-style-type: none"> - Робота в малих групах: виявлення впливу чинників на кадрову безпеку компаній та відповідальність компаній перед населенням.
Тема 13. Екологічний напрям соціальної відповідальності
<ul style="list-style-type: none"> - Робота в малих групах: аналіз міжнародного та українського досвіду впровадження принципів екологічної відповідальності .
Семінари-дискусії
Тема 8. Ефективність соціальної відповідальності
Проблемне повідомлення та дискусія з питань семінарського заняття №8:

Як здійснюється оцінка розвитку корпоративної соціальної відповідальності на національному та регіональному рівнях?
 Охарактеризуйте ефективність соціальної відповідальності організації.
 Як здійснити оцінку ризиків у сфері корпоративної соціальної відповідальності?

РОЗДІЛ 12. РЕСУРСИ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Ресурси мережі Інтернет	Ресурси мережі Факультету з навчальної дисципліни
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Сервер Верховної Ради України: http://www.rada.gov.ua/ ▪ Міністерство фінансів України http://www.minfin.gov.ua/ ▪ Державна фіскальна служба України http://www.sta.gov.ua/ ▪ Державна митна служба України http://www.customs.gov.ua/ ▪ Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку http://www.ssmc.gov.ua/ ▪ Рахункова палата України http://www.ac-rada.gov.ua/ ▪ Нормативні акти України: www.nau.kiev.ua/ ▪ Налоги и бухгалтерский учет: www.basa.tav.kharkov.ua/ ▪ Інші 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Законодавство України https://www.rada.gov.ua/news/zak 2. Національна бібліотека ім. В.І.Вернадського http://www.nbuv.gov.ua/ 3. Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника http://www.lsl.lviv.ua/index.php/en/main2/ 4. Наукова бібліотека Львівського національного університету ім. Івана Франка http://old.library.lnu.edu.ua/bibl/ 5. Методичні матеріали кафедри публічного адміністрування та управління бізнесом ЛНУ імені І. Франка https://financial.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/10/SYLABUS_Komunikatsii.pdf

РОЗДІЛ 13. ЗМІНИ І ДОПОВНЕННЯ ДО РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ

У разі змін у списку рекомендованої літератури, у чинному законодавстві, що суттєво впливає на зміст робочої програми, змін у змісті самостійної роботи, семінарських або практичних занять заповнюється таблиця за формою:

№ з/п	Зміни і доповнення до робочої програми (розділ, тема, зміст змін і доповнень)	Навчальний рік	Підпис завідувача кафедри